

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/56/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013201437
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013201437.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci navrhovateľa: L. G. N., nar. X. L. XXXX, bytom v Q., S. č. XX, proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, so sídlom v Bratislave, Námestie slobody č. 12, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu zo dňa 22. júla 2013, sp. zn.: 4240/2013, Ev. č.: 32191/2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21. marca 2014, č. k. 9Sp/61/2013-77 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21. marca 2014, č. k. 9Sp/61/2013-77, p o t v r d z u j e .

Účastníci n e m a j ú p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporcu zo dňa 22. júla 2013, sp. zn.: 4240/2013, Ev. č.: 32191/2013, ktorým navrhovateľovi nepriznal nárok na poskytovanie právnej pomoci podľa § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. (ďalej len „zákona č. 327/2005 Z. z.“). Krajský súd účastníkom konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca rozhodol v súlade so zákonom, keď vo veci navrhovateľa, v ktorej žiadal o priznanie nároku na právnu pomoc mal za to, že nie je vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky podľa Čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky vo veci prieťahov súdneho konania, vedeného na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 15C/30/01.

V tejto súvislosti, rovnako ako odporca, krajský súd si taktiež osvojil závery plynúce z uznesení

Ústavného súdu Slovenskej republiky, predovšetkým sp. zn. IV. ÚS 153/03 a IV. ÚS 278/04, keď navrhovateľ nevyužil právny prostriedok, na uplatnenie ktorého má právo a nepodal sťažnosť na prietahy v konaní u predsedu súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“).

Zároveň krajský súd dodal, že navrhovateľ ako fyzická osoba nie je účastníkom súdneho konania sp. zn. 15C/30/01, v rámci ktorého malo dôjsť k namietaným prietahom, nakoľko v menovanom konaní je účastníkom konania - V.D. LASSO NEW YORK, ktorého je navrhovateľ štatutárnym orgánom. Z uvedeného teda vyplýva, že k porušeniu práva podľa Čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky môže dôjsť len na strane účastníka konania, resp. osoby, s ktorou sa nekonalo, hoci sa konať malo, čo však nie je prípad navrhovateľa, ktorý navyše vo vlastnom mene podal sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky.

Záverom krajský súd skonštatoval potrebu rozlišovania medzi navrhovateľom ako fyzickou osobou a družstvom, ktorého je navrhovateľ štatutárnym orgánom, keďže sa jedná o dva rozdielne subjekty práva. Preto napadnuté rozhodnutie odporcu ako zákonné potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal správnosť záverov krajského súdu súvisiacich s poukazom na § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Zb. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon č. 38/1993 Zb.“). Podľa jeho názoru povinnosť plynúca z § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Zb. splnil, vyčerpal opravné prostriedky, keď podal dovolanie voči uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Co/533/2012 zo dňa 30. apríla 2014, ktorým bolo odmietnuté odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I., č. k. 15C/30/2001 zo dňa 24. mája 2005. Ďalej navrhovateľ poukázal na prekročenie právomoci ako aj nezákonný postup zo strany okresného súdu v predmetnom konaní, čo malo za následok niekoľko rokov trvajúce prietahy v konaní. Navrhovateľ krajskému súdu vytkol, že sa neriadil predmetom odvolania, a to, že odporca predčasne odmietol právnu pomoc s poukazom na to, že prietahy vo veci sp. zn. 15C/30/2001 netrávajú, ak vec bola právoplatne skončená, lebo podľa tvrdenia navrhovateľa, uvedená právna vec v čase právoplatnosti rozhodnutia nebola na odvolacom súde právoplatne skončená a prietahy konania pokračovali „vzhľadom na ignoráciu úradnej povinnosti Okresným súdom Bratislava I. zrušiť rozsudok č. k. 15C/30/01 zo dňa 24. mája 2005 ex offio“.

Navrhovateľ považoval za zmätočné tvrdenie krajského súdu, že nebol účastníkom konania vedeného pod sp. zn. 15C/30/2001. Podľa jeho názoru, je účastníkom predmetného konania, na čo upozornil súd tak prílohou uznesenia k odvolaniu, ako aj výpoveďou do zápisnice na pojednávaní. Tento záver oprel navrhovateľ o tú skutočnosť, že Okresný súd Bratislava I. uznesením č. k. 15C/30/2001 zo dňa 15. januára 2007 vydal uznesenie priamo voči navrhovateľovi ako fyzickej osobe, hoci v záhlaví predmetného uznesenia uviedol právnickú osobu, ktorej je navrhovateľ štatutárnym orgánom. Z tohto dôvodu sa navrhovateľ taktiež považuje za dotknutého účastníka v konaní sp. zn. 15C/30/2001, na základe čoho je oprávnený hájiť svoje práva aj pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.

Následne navrhovateľ vyjadril nesúhlas s odôvodnením rozsudku krajského súdu v časti týkajúcej sa nesplnenia podmienok na podanie ústavnej sťažnosti pre nevyčerpanie opravných prostriedkov ako aj v časti, v ktorej krajský súd považuje navrhovateľa za osobu neoprávnenú na podanie nielen sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z., ale aj samotnej ústavnej sťažnosti. Má za to, že krajský súd sa nezaoberal dokazovaním o nezákonnosti konania sp. zn. 15C/30/01 voči navrhovateľovi a ani právnymi vadami rozsudku zo dňa 24. mája 2005, č. k. 15C/30/01.

Napokon navrhovateľ namietal zmätočnosť rozsudku krajského súdu v tom, že neobsahuje náležitosti § 157 ods. 2 OSP, lebo neuviedol jasne a zrozumiteľne, čoho sa navrhovateľ domáha a z akých dôvodov. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadal rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že v prípade žiadosti o poskytnutie právnej pomoci pri podaní sťažnosti na prietahy súdneho konania na Ústavný súd Slovenskej republiky je potrebné predovšetkým skúmať procesné podmienky prípustnosti ústavnej sťažnosti na prietahy v súdnom konaní. Jednou z týchto podmienok je

dodržanie lehoty na jej podanie. S poukazom na § 53 ods. 2 zákona č. 38/1993 Zb. príslušnú sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. V tejto súvislosti odporca za účelom oboznámenia sa so stavom konania vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I, sp. zn. 15C/30/2001, dopytom zistil aktuálnosť stavu predmetného konania a to, že uvedené konanie bolo právoplatne skončené dňom 24. mája 2005 (správne mal byť uvedený deň 20. júla 2005; pozn.).

Ďalej odporca poukázal na tú skutočnosť, že dňa 20. apríla 2013 a 13. júna 2013 vyzval navrhovateľa na doloženie všetkých podaní ohľadom prietáhov, vrátane vyjadrení súdov, ako aj na špecifikáciu časového úseku, v ktorom podľa navrhovateľa boli spôsobené prietahy v príslušnom konaní. Napriek týmto výzvam navrhovateľ sťažnosť na prietahy nedoložil, pričom až z príloh k podanému odvolaniu voči rozhodnutiu odporcu zo dňa 22. júla 2013 sp. zn. 4240/2013, Ev. č.: 32191/2013 vyplynulo, že navrhovateľ podal niekoľko sťažností na prietahy adresované predsedovi Okresného súdu Bratislava I, avšak tieto boli podané niekoľko rokov po právoplatnosti rozhodnutia č. k. 15C/30/2001 zo dňa 24. mája 2005.

Vzhľadom na to, že konanie pod sp. zn. 15C/30/01 bolo ku dňu 20. júla 2005 právoplatne skončené a súčasne navrhovateľ nepreukázal vyčerpanie opravných prostriedkov, alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon navrhovateľovi (sťažovateľovi) na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje, odporca nemohol vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Podľa ustanovení tretej hlavy druhej časti OSP sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§ 250l ods. 1 OSP).

Podľa § 1 zákona č. 327/2005 Z. z., účelom tohto zákona je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, v azylových veciach alebo v konaní o administratívnom vyhostení podľa osobitného predpisu 1/ a prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov.

Podľa § 2 zákona č. 327/2005 Z. z., tento zákon ustanovuje podmienky poskytovania právnej pomoci, postup fyzických osôb a príslušných orgánov v konaní o nároku na priznanie právnej pomoci a inštitucionálne zabezpečenie poskytovania právnej pomoci.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z. z., tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len "vnútroštátne spory");

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. za podmienok ustanovených týmto zákonom sa právna pomoc vo vnútroštátnych sporoch poskytuje všetkým fyzickým osobám; v cezhraničných sporoch iba

fyzickým osobám, ktoré majú bydlisko alebo obvyklý pobyt na území členského štátu. V azylových veciach sa právna pomoc podľa tohto zákona poskytuje fyzickým osobám, ktorým vzniklo právo na poskytnutie právnej pomoci v azylovej veci podľa § 24a. V konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu sa právna pomoc poskytuje fyzickým osobám za podmienok ustanovených v § 24c.

Podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 327/2005 Z. z. pre účely zákona oprávnenou osobou je fyzická osoba, ktorej bol po preukázaní splnenia podmienok podľa tohto zákona priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci právoplatným rozhodnutím Centra právnej pomoci.

Podľa § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z., fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu.

Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z. z., pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihladne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremŕalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

V predjednávanej veci predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie odporcu, ktorým nevyhovel žiadosti navrhovateľa o poskytnutie právnej pomoci v súvislosti s podaním ústavnej sťažnosti Ústavnému súdu SR vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa Čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I, pod sp. zn. 15C/30/01.

Podľa rozsudku Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 15C/30/01 zo dňa 24. mája 2005 účastníkom konania na strane žalobcu bola Slovenská republika v zastúpení Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Námestie slobody č. 19 a na strane odporcu boli dva subjekty a to v 1. rade LASSO -výrobné družstvo, so sídlom Bratislava, Šalviová č. 48 a v 2. rade V.D. LASSO NEW YORK, sídlo Jozefská č. 15, Bratislava. V uvedenej veci žalobou podanou 13. februára 2001 sa navrhovateľ domáhal voči odporcom určenie podľa § 80 písm. c/ OSP, že je neplatná hospodárska zmluva č. 1/1990 - EÚ uzavretá dňa 26. marca 1990 vo veci nehnuteľnosti zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. 685 kat. územie Q., ako parcela č. 7767 o výmere 465 m², nachádzajúcej sa v Q. na T. a navrhovateľ je povinný vrátiť odporcovi nadobúdaciú cenu pozemku vo výške 37.291,- Sk. Z uvedeného je zrejmé, že predmetom konania bola obchodnoprávna vec a že účastníkmi konania boli právnické osoby. Predmetnému návrhu bolo v celom rozsahu vyhovené.

Podľa výpisu z obchodného registra oddiel: Dr, vložka číslo: 363/B odporcu v 2. rade V.D. LASSO NEW YORK (predtým s obchodným menom V.D.LASSO) je právnu formou družstvo, so sídlom v Bratislave, Jozefská č. 15, s dňom zápisu 8. mája 1990 a jeho štatutárnym orgánom, predsedom, je zapísaný G. N., bytom v Q., F.. XX. Tento za družstvo spolu s členom predstavenstva T. N. oprávnený podpísať za družstvo.

Z predloženého administratívneho spisu odporcu odvolací súd zistil, že žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, doručení odporcovi dňa 22. apríla 2013, podal navrhovateľ L.. G. N. s adresou trvalého pobytu Q., T.. XX, v ktorej žiadal o bezplatnú právnu pomoc na zastupovanie v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky pri podaní ústavnej sťažnosti, v ktorej bode B2 žiadosti okrem iného uviedol, že sťažnosť sa týka konania vedenom na Okresnom súde Bratislava I, pod sp. zn. 15C/30/01, že je sťažovateľ ako štatutárny orgán a 100 % vlastník družstva V.D. LASSO NEW YORK, a že rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. mája 2005 napadol odvolaním.

Z obsahu spisu ako aj z vyjadrenia navrhovateľa možno jednoznačne vyvodiť, že navrhovateľ L.. G. N. požiadal o poskytnutie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. ako štatutárny zástupca právnickej osoby a to pre právnickú osobu, ktorá bola neúspešnou účastníčkou v obchodnoprávnej veci v konaní sp. zn. 15C/30/01 na Okresnom súde Bratislava I a ktorého konania sa má ústavná sťažnosť

týkať.

Podľa príslušných ustanovení zákona č. 327/2005 Z. z. právna pomoc sa poskytuje len fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv. To znamená, že len fyzická osoba je osobou oprávnenou, ktorej je poskytovaná právna pomoc za podmienok v cit. zákone uvedených.

Z uvedeného vyplýva, že právnická osoba, v danom prípade družstvo V.D. LASSO NEW YORK, za ktorú žiadosť o poskytnutie právnej pomoci podal navrhovateľ ako štatutárny zástupca, nie je osobou oprávnenou na poskytnutie právnej pomoci v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedeného dôvodu dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie žalovaného, ktorým navrhovateľovi nepriznal nárok na poskytovanie právnej pomoci je zákonné.

Odvolací súd námietky navrhovateľa o zmätočnosti rozsudku krajského súdu nepokladal za správne. Odôvodnenie rozsudku krajského súdu obsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 OSP a to podstatný stručný obsah prednesov, ktoré skutočnosti mal preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval.

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave, ktorý dospel k záveru o zákonnosti preskúmaného rozhodnutia, Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a s § 219 ods. 1, 2 OSP.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd v zmysle § 250l ods. 2 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP, s § 246c ods. 1 OSP a s § 224 ods. 1 OSP. Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože vo veci samej nebol v odvolacom konaní úspešný a úspešný odporca nárok na náhradu trov konania nemá.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.